

۲۰۱۸/۱۰/۲۴

داکتر سراج الدین ملتمل

د افغانانو درى ناپېژندل شوي خطرناک دښمنان وپېژنئ!

(د يوه څه نوښتونو سره تکراری ده)

دا مقاله يو ځل د مخه له تاسو دوستانو سره شريکه شويده، خو پدې کې يو وروستي کتگوری زما د يوه محترم استاد پروفیسور صیب امان الله حمیدزی په سپارښتنه علاوه شوی، توجه مو ورته غواړم.

د افغانستان د جنگونو د شروع او ادامې ستر عاملین پنځه دي. چې پدې کې دوه يې په ارادې توگه او د خپلو گټو لپاره د جنگ د پيلامې، عاملین او درى نور يې بيا په غير ارادې توگه د جنگ د ادامې عاملین يا د جنگ په وړاندې د مقابلې ماتونکي عاملین دي. تر اوسه افغانان يواځې هغه اول دوه ډلې پېژني، لاکن ددې دوو نورو خطرناکو ډلو په اړه يا بې خبره دي، او يا هم د دوي په منفي رول اصلاً فکر نه شى کولاي. ددې مقالې عمده هدف دا دى چې دغه وروستي دوه ډلې افغانانو ته په دقيقه توگه ور وپېژني، تر څو تر دى زيات د دوي د خطرناکو خبرو او کړو د توطنو ښکار پاته نشى.

د جنگونو د برياوو د رازونو په اړه يو چنایى ډير توانمند او بريالى جنرال (سانتو) چې د ميلاد نه څو زره کاله د مخه يې ډير فتوحات کړى وه، وايي:

په جنگونو کې يو تر ټولو مهم اصل د ځان او دښمن پېژندنه ده. (که تاسو هم ځان پېژنئ او هم دښمن، نو د جنگ په ټولو ډگرونو کې به کامياب اوسئ. که ځان پېژنئ او دښمن نه پېژنئ، او يا دښمن پېژنئ اما ځان نه پېژني نو د هرې کاميابې سره به يوه ناکامې هم ولرئ. خو که تاسو نه ځان پېژنئ او نه دښمن، نو دجنگ په ټولو ډگرونو کې به ناکام ياست.)

داسې ښکاري چې مونږ افغانان هم د خپل ځان او هم د خپل دښمن په پېژندگلو کې پاته راغلي يو، نو ځکه دا جنگ په يوه نه ختميدونکي جنگ بدل شوى دى. نو دا ضرورى ده چې مونږ د جنگ د دواړو اړخونو په پېژندلو کې ژور فکر وکړو. د افغانستان د جگړې د ادامې عامل اړخونه په لاندې ډول خلاصه کيدای شى:

الف - پیژندل شوي د جنگ د پیلایي او ادامي اگاهانه عاملین:

دا د جنگ د شروع او ادامي هغه عاملین دي چې ټول خلک یې پیژني، او د جنگ په اوږدو کې د دوي لاس وهنې دومره افراطی مرحلو ته رسیدلي دي چې پټیدل یې نور نا شوني وي. دا عاملین دوه ډوله دی.

۱ - د جنگ د شروع او ادامي خارجي عاملین:

دا هغه منطقي او نړیوال هیوادونه دي چې د دوي گټې په افغانستان کې د جنگ په ادامه کې دي. دوي د خپلو سیاسي، اقتصادي، نظامي اهدافو لپاره جنگ افغانستان ته راوړی او د دی د ادامي لپاره د هر نوعه امکاناتو نه کار اخلي. دوي د دغه جنگ د ادامي لپاره د دوه نوعه ستراتیژیو نه کار اخلي: یو یې د پیسو او وسلو له لاری د نظامي ډلو مسلح کول او د اسلام او جهاد تر نوم لاندی د جنگ د ادامي لپاره د هغوي استعمالول دي. بله د مالي، او فکری لحاظه د جنگ په وړاندی د مقاومتونو د ضعیفه کولو ستراتیژی له لاری د یو شمیر خلکو تطمیع کول، یا په غلطو لارو سر کول دي، تر څو د جنگ اصلي عاملین خلکو ته مغشوش او د خلاصون اصلي لاری له خلکو ورکې کړي. د دی مقالې اصلي هدف د همدغه ډلې پیژندل دي، چې لاندی دوهم گروپ کې تشریح شوي دي.

۲: د جنگ د ادامي داخلي عاملین:

دا هغه نظامي او جنگي ډلې او اشخاص دی چې د خارجي عاملینو په مرسته اول د جنگونو د شروع او بیا یې د جنگونو د ادامي وسیله گرځیدلی ده. دا ډلې په جنگ کې را روزل کېږي، توانمنده کېږي، او دوي بیا د جنگ په ادامه کې د دومره جنایاتو مرتکب کېږي، چې بېله جنگ او وسلې د دوي بقا نا ممکنه وی. نو د دوي د ژوند او گټو د محفوظیت یواځنی لار جنگ، زور، چور او تالان دی. چې پدی ډله کې د افغانستان ټولې جنگي ډلې، غاصبین، قاتلین او چورکونکي شامل دي. نو که افغانان د دی ډلو د اشخاصو په هغو خبر غولېږی چې یې د سولې لپاره یې کوي، ځانونه غولوي. دوي یو هم په سوله کې ژوند نشی کولای، نو د دوي ټولې د سولې خبری او کارونه په واقعیت کې د سولې د مخنیوي لپاره وه او دي. دوي بیا د خپلو دغو شومو اغراضو د پټولو لپاره د قوم، ژبې، مذهب په غلطو شعارونو خپل خلک په خپل ځانونو راټولول غواړی. اما واقعیت دا دی چې نه طالب او نه هم گلبدین د پښتنو نمایندگي کولای شی او نه د دوي د گټو نه پلوی کوي، او نه جمعیتیان، دوستمیان، عطا، عبدالله او محقق او اونور غاصبین د افغانستان نورو قومونو نمایندگي کولای شی. نو افغانان باید نور تر دی ساده نشی چې د دوي په مکارانه خبرو و غولېږي. ډرا بیلکل ثابت ده چې نه هم طالب، نه گلبدین، نه جمعیت او نه هم دستم او نه هم د هزارگانو د جنگي ډلو مشران یو هم نه د سولې د راټولو سره کومه مینه او علاقه لری او نه یې دا کار په گټه دی. افغانان باید په قاطعیت سره دوي له خپلو خلکو تجرید او د هر قوم خلک باید د دوي په وړاندی په نره مقابلي ته راودانگي.

ب - په افغانستان کې د جنگ په وړاندی د مقاومت او مبارزی ماتونکي ناپیژندل شوي غیر ارادی دري ډلې:

دا هغه ډلې او خلک دي چې دوي په ارادی توگه نه بلکه په ناپوهي کې او په غیر ارادی توگه خلکو ته دښمن او دوست غلط تعریفوی، او یا هم د جنگ په مقابلي کې خلک د اصلي لارو پر ځای په فرعي لارو روانوي، او یا هم د وطن د غمیزو په ره بی تفاوته پاته کېږي. دا ناپیژندل شوي د وطن دښمنان په دري ډلو ویشلای شو:

۳ - د دښمن غلط تعريفونکي او د مبارزې د اصلي لارو نه پيژندونکي ناپوهه، پوهان:

دا يو شمير هغه تاريخ ليکونکي، استادان، ډاکتران، او متخصصين دي، چې د جنگ په اړه يې مطبوعات محاصره کړي او د خپلو غلطو منطونو له لارې خلکو ته دښمن غلط تعريفوي، او يا هم د مبارزې په اصلي او اساسي لارو کې د ونډې په نه اخستلو د خلکو باور په هغو اصلي لارو کموي. پدې جمله کې ډير هغه ليکوالان او سياسي شنونکي شامل دي چې هغوي د افغانستان په اړه تاريخي مالوماتونه لري، ولي د دې سره سره هم د دښمن په تعريفولو او پيژندلو کې ستونځې لري. مثلاً د دوی يو شمير لا تر اوسه هم طالبانو ته د فرښتو په نظر گوري او هغوي ته د (مقاومت) نومونه ورکوي. ځنې يې بيا لا تر اوسه هم د مجاهدينو د جنگي ډلو نه د اسلام د مدافعينو په توگه پلوي کوي. دا جنابان د خپلو ټولو زده کړو سره سره يا د سياست په البه هم نه پوهيږي، او يا هم په سياست کې اغير شوي او د سالم سياسي تحليل، او سالم سياسي قضاوت نه محروم دي. دوي لا تر اوسه هم دښمن سم نه پيژندني، او يا د هغې په پيژندنه کې د قومي، ژبنيزه، او نورو فکتورونو تر اغيز لاندې دي. افغانان بايد د دغو اشخاصو ليکنو او ويناو ته په دقيقه توگه متوجه اوسي او تر دې زيات بايد پدې ونه غوليري. مثلاً د همدې کسانو يو زيات شمير لا تر اوسه هم د دې جنگ په وړاندې د مقاومت او مبارزې لاره په غير سياسي او غير تشکيلاتي فورمونو کې لکه د جبهو جوړول، د جرگو دايروول او يا هم د قومي او ژبنيزو په شورا گانو جوړولو او يا هم انتقالي حوکومتونو په جوړولو کې لټوي. خو په وضاحت سره دا وایم چې دا ټولې هغه غلطې او ناکامه لارې دي چې د افغانستان خلک يې د سياسي انسجام نه وروسته پاتې ساتلي او غولولي دي. افغانان بايد دا درک کړي چې د داسې يوې ژورې استخباراتي جگړې په وړاندې مقاومت او مبارزه بيله يوه منضبط سياسي تشکيل يا حزب نه ناشوني او ناکامه ده. دا ځکه چې د حزب نه بغير دا نور ټول ساختارونه د جاسوسي شبکو د نفوذ او اثر په وړاندې د مقاومت نه کوم موثر پلان لري او نه هم د هغې په وړاندې مقاومت کولای شي.

افغانانو! که تاسو ته د مقاومت او مبارزې په اړه هر څوک د يوه حزب د جوړيدو نه بله هره لار بنايي، دوي همدومره د وطن او سولې په ضرر دي لکه هغه نوري پورته دوه جنگي ډلې. که تاسو ته هر څوک لا تر اوسه هم طالب، يا حزب اسلامي يا جمعيت يا د دوستم او هزاره جنگي ډلو مشران ستاسو د گټو پلويان در بنايي، دوي تاسو نه اصلي دښمن غلطوي. او که هر څوک د حزب جوړولو په وړاندې يا منفي تبليغ کوي او يا پکې ونډه نه اخلي نو دوي اصلاً ستاسو مبارزه او مقاومت د اصلي مسير نه په غلط او درواغجن مسير کې اچوي. دا کسان د خپل وطن د دښمنانو په توگه وپيژني او ورسره هماغه شان مبارزه وکړي، لکه چې د هغه نورو دوو ډلو سره يې کوي.

۴ - هغه سياسيون چې لا تر اوسه هم په غلطو پخوانيو سياسي لارو روان دي:

ټول هغه سياسيون چې لا تر اوسه هم په بني او کينو چيو او ناکامو لارو روان دي او د يوه توانمند ملي حزب په مقابل کې نور غلط وړانديزونه کوي او يا نور متبادل موقفونه اختياريوي، دا ډلې او اشخاص هم د افغانستان په جگړه کې په غير ارادې توگه د دښمن په گټه کار کوي. دغه سياسيون په سياست کې په هغه جنون اخته شوي چې وايي ملت مطدې نه وي خو زما ډله دی وی. د سياست يو تعريف دا دی چې (تحليل مشخص از اوضاع مشخص). د افغانستان اوسني بحران يو ملي بحران دی، د ملي بحران په وخت کې نظرياتي مبارزه شاته وړل کيږي او ملي مبارزه اوليت

پیداکوي. د نړۍ ډيرو بريالي سياسيونو ټولو دا درک کړي او عملي کړی ده او کامیابه نتایج یې ترې تر لاسه کړی دي. خو په خواشینی سره زمونږ د ملک یو شمیر زیات سیاسيون لا اوس هم هماغه زري کنجاري ژوي، او د هغو زرو بدبختیو نه ځانونه نشی خلاصولی. څوک د ببرک کارمل، څوک د عثمان لنډی، او څوک هم د کلکانی او څوک هم د حفیظ الله امین او تره کې په صفتونو کې د نورو سره په جگړو اخته دي. د دوي سیاسی بصیرت دومره تر وړیځو لاندی شوی، چې د واقعیونو تشخیص ور ته نا ممکن شوی، او د ملک د حالاتو د تحلیل په اړه دومره نیمگري دی چې لا تر اوسه هم دوي پدی نه پوهیږی، چې اول د دی ملک نجات یو اصل دی نه د سیاسی مباری تیوریکي نوعیت. د بلي خوا د یو شمیر نورو سیاسي ډلو مشرانو په حزبونو او خپلو ملگرو دکانداری شروع کړی، او هره ورځ خپل عقیده او ملگري په ډیره نا څیزه بیه او هر ناکس خرڅوي. خو د دی ډلو اکثریت ساده ملگری بیا د خپلو څو دلالاتو په خولو غولوي. چې د دی ښه مثال هم د افغان ملت گوند دی. ددی برسیره یو شمیر وړی سیاسي حلقې شته چې پاکې ارادی او ښه نیتونه به لری، خو د وطن د حالاتو مطابق نه په یوه توانمند ډله بدل شول او نه یې د یوې توانندی ډلې جوړیدو ته مخلصانه تعهد کړی دی.

پورته ذکرشوي ټولې سیاسي (؟) ډلې هم د افغانستان د خلکو د روا مبارزی هغه نا پیژندل شوي دښمنان دي چې زمونږ د مقاومت او مبارزی لاره یې رابنده او بدنامه کړی ده. دا د دوي گناهونه دي چې د عام ولس باور یې په سیاست او سیاسي حزب له منځه وړي دی. زمونږ غوښتنه د دوي ټولو نه دا ده چې راځي پدی وخت کې په گډه د داسې یوه نوي توانمند ملي حزب په جوړولو سره چې هغه واقعاً ټول افغانان په صحیح سیاسي مفهوم سره متحد کړي، یو ځل دا ملک د دغو سیاسي بحرانونو نه را خلاص کړو بیا به د یوې سالمې دیموکراسی د محیط په لرلو سره زمونږ هر نوعه اډیالوژیکي مبارزو ته لاره خلاصه شی. نو که د افغانستان هر سیاسی شخصیت اوس د یوه توانمند ملي حزب د جوړولو نه بغیر په بله هره لاره اخته وی، هغه هم د افغانستان د هماغو نه پیژندل شوو دښمنانو نه یو دښمن دی، چې په وړاندی یې مبارزه کول تر بل هر چا لازمی او اولي شرط دی.

۵: بی تفاوته افغانان:

د وطن پدغه بدو حالاتو کې بی تفاوته پاتې کیدل یو غیر انساني او غیر اخلاقي او ضد ملي عمل دی. نو هر افغانان چې پدی وخت کې بی تفاوته پاته کیږي، خپل انساني کرامت پخپله تر پخو لاندی کوي. انساني کرامت او د اسلام مقدس دین هم دا حکم کوي چې هر انسان باید د پینسو او انساني کړو په اړوند بی تفاوته پا ته نشی. هر عمل باید د انساني او اسلامي اصولو په چوکاټ کې محاسبه کړی د ښو طرفداری او د بدو مخالفت وکړي. خو په خواشینی سره زمونږ د ټولني لوی اکثریت هغه بی تفاوتان دی چې د (به مه چه) موضوعگیری یې نیولې ده. د ښو او بدو تمیز نه کوي، د ښو طرفداری او د بدو مخالفت نه کوي. دا نوعه انسان هم د خدای په نزد او هم د ټولني په نزد هماغومره مجرم او محکوم دي لکه دا نور پورته ذکرشوي مجرمین. د افسوس وړ خبره خو دا ده چې دوي هر یو په افتخار دا واي چې زه په کومه سیاسي ډلې پوری تړ او نلرم. د دوي د خبره دومره بی مسؤلیته ده چې یو ځل مي په یو مجلس کې یو مهم شخص په همدی خبره دومره و راته او ما وړ ته وویل چې تا پدی خبره زما اهانت وکړ. زه سیاستوال یم، خو مجرم نه یم، او سیاست کول جرم نه بلکه خدمت دی. زه در ته دا ثابتوم او ته باید له ما بخښنه وغواړی. زه یو سیاسي شخص یم. ستا دا خبره دا مانا لری چې ټول سیاسيون مجرمین دي، خو ټول سیاسيون مجرمین نه دی،

بلکه ته او ستا په شان نور بی تفاوتان تر بل هر چا ډیر مجرمین یاست. د یو څه استدلال نه پس دی پوه شو او شرافت یی وکړ د ټول مجلس په وړاندی یی را نه بڅبنه وغوښته.

افغانانو خویندو ورونو که هر چیری یاست او په هر سیاسي عقیده یاست، دا واورې!

د افغانستان جگړه ډیره درنه، ژوره، څو اړخیزه او ډیره مغلقه ده. پدی مرحله کی د تضادونو درست پیژندل، او د عمده تضاد تشخیصول د مبارزی جوهر تشکیلولی. اوس د تضادونو سمه رهبری کول ډیری هوشیاری ته ضرورت لری. د خپل هیواد د مسایلو په اړه باید ډیر دقیق و اوسو او پریږدو چې زمونږ توجه یواځی هغه دوو پیژندل شوو دښمنانو ته دومره مونږ لا خبره کری چې د سنگر دننه دښمنان زمونږ نه هیر او مونږ لا نور هم بی وسی کری. ای بی تفاوته افغانانو، تر دی زیات د انسانیت د بنکلي چوکاټ نه ځانونه مه باسی. د با مسؤلیته انسانانو په توگه د ښو او بدو توپیر وکړئ، د ښو ملتیا او دبدو مخالفت وکړئ، تر څو د دغه حیوانی مؤقف نه په انسانی مؤقف کی داخل شی. زه په زغرده او چیلنج سره دا وایم چې د افغانانو لپاره د نجات یواځنی لار په هیواد کی د یوه اتوانمند او با دسپلینه ملي حزب جوړول دی او بس. د دی نه غیر بله هره طرحه او پروگرام مونږ په غلطو او ناکامه لارو سر کوي، اود د بنمن سره همکاري ده او بس. مونږ د دی لاری لپاره په زغرده اقدام کری، یا زمونږ ملتیا وکړی یا مونږ ته تر دی بله ښه لار راوښایاست چې مونږ مو مل شو. داکتر تاج الدین ملت مل

د میزان ۲۷، ۱۳۹۷ ل کال ساندياگو، کلفورنيا

تذکر: قسمت اول این مطلب را با کلیک بر لینک آتی مطالعه فرمائید:

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Tajoddin_melatmal_de_afghanistano_doshmanaan.pdf

د افغانانو دوه نا پیژندل شوي خطرناک دښمنان وپژنی! (۲)

Tajoddin_melatmal_de_afghanistano_doshmanaan_۲.pdf